

İSTANBUL'DA YAPI CEPHELERİNİN İÇ MEKAN ile DIŞ ÇEVRE ARASINDA BİR DURUM OLARAK İRDELENMESİ

ÖZET

Yaşamın izlerinin görünürlüğe hale geldiği kent, fiziksel olarak mimari yapılardan oluşmaktadır. Bu yapıların barındırdıkları programlar, iç mekan olarak kentten ayrılmakta ve dış çevre olan kent sokaklarında gündelik yaşamın akışı, iç mekan ile dış çevrenin ara yüzü olan cephelerde iz bırakmaktadır. Kentli gündelik yaşamda var olan cephelere geçici olarak tutunma bağlamında müdahale ederek kentteki yaşamını sürdürmektedir. Bu müdahale o andaki eylemin mekanını oluştururken var olan diğer eylemlerle zaman zaman örtüşmekte, zaman zaman çelişmektedir. Kente ve kentliye ilişkin bu bilgi cephelerde birikmektedir. Başka bir deyişle mimari yapının koşulsuz parçası olarak cephe, yine mimari yapının geleceğe dönük olarak tasarımlanmasında kullanılabilen verileri içermektedir. Bu tezde iç mekan ile dış çevre arasında cephe, mekan kavramı üzerinden İstanbul bağlamında araştırılmakta, cephelerde biriken bilgi, olumlu ya da olumsuz olarak değerlendirmekten kaçınılarak tartışma ortamına taşınmaktadır.

Tez, tarihin bugüne taşıdığı izlere bakılarak, Antik dönemden günümüze cephelin kentte var oluş biçimlerinden yola çıkılarak elde edilen kavramlara dayanarak, İstanbul'da çoğunlukla rastlanan durumlar bağlamında saptanan cephelerin, bugünkü yapıları sorgulanmakta, çekilen fotoğraflar üzerinden tasarımlanmış bir imge formatına bağlı kalınarak oluşturulmaktadır.

Kent içinde yapısal özellikleri belirgin ve tekrar eden iç mekan ile dış çevre arasındaki ilişki gözlemlenip, fotoğrafları çekilerek saptanmaktadır. Fotoğraflar üzerinde mekanların ve elemanların yapı çözümlemeleri ve değerlendirmeler, okunabilmeleri için imge düzleminde oluşturulularak elde edilen veriler bağlamında, İstanbul'da var olan iç mekan ve dış çevre ilişkisi üzerine bilgi üretilmektedir. Mimari tasarıma girdi oluşturacak bilginin kentten alınması amacıyla, mimarlığın aslı durumlarından biri olan fiziksel yapının, kent ile ilişkisine bugünden bir kesit alarak yorum getirmek hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Cephe, iç mekan, dış çevre, mekan, kent, metropol, eylem, İstanbul

Bilim Dalı Sayısal Kodu :

EXAMINING FAÇADES AS SPACES IN-BETWEEN INSIDE and OUTSIDE OF THE STRUCTURES IN THE CONTEXT OF ISTANBUL

ABSTRACT

City as an aspect of life is made of architectural structures physically. Facades of the structures reveal the total relationship between the programs take place inside of the structures and the everyday life at the outside in the city. City people live through changing the existing facades by attaching on them temporarily in the flux of everyday life. This changing process is the production of space of the current activity, which sometimes supports, but sometimes contradicts the existing activities in its environment. Information belonging to the city and the city people would be accumulated at the facades. In other words, as an absolute part of architectural structure, façade contains data, which could be used in the futuristic design of the architectural structure. In this thesis, information accumulated on façades is carried to the discussion platform without making an evaluation as "positive" or "negative".

The thesis is structured on considering the traces of history, firstly aspects of the facade since Antiquity is explored. Depending on the concepts attained, facades in Istanbul determined in the context of majority are questioned and opened over the photographs taken and images designed.

Relation between the inside and the outside where structural characteristics are clear and iterative, are observed and determined by taking photos. In the context of structural analysis and evaluations of elements and places on photos and data which are obtained by creating an image plan for readable purposes, it's created information on relation between inside and outside available in Istanbul. For the purpose of getting information from province to be deemed as input in architectural design; physical structure, one of major conditions of architecture, is aimed to be commented on relation with province by sectioning from today.

Keywords : Façade, inside, outside, space, city, Metropolis, Activity, Istanbul.

Science Code :